

13è recorregut
De la Sentiu a la Clota

Desnivell..... 395 m
 Dificultat..... no gaire, llevat d'algun tram de forta pujada i algun indret amb pedruscall
 Recorregut..... 11,800 km
 Temps caminant... 3 h 55 min
 Ciclable..... 95% (hi ha alguna roca on cal baixar)
 Camins..... senyalitzats (pilons verds i GR-92)

Ruta (km)		temps (h:min)	altitud (m)
0,000	Sortida: final de l'avinguda de la Sentiu.	0:00	68
0,200	Masia del Molí. Aquest mas pren el nom d'un antic molí altmedieval documentat des de l'any 980, propietat del monestir benedictí de Castelldefels. A inicis del segle XII, la propietat del molí fou transferida a la parròquia de Sant Pere de Gavà, fins que al segle XVIII va ser alliberat d'aquest domini. La família que menava el mas al segle XV, els Pineda, foren també batlles de Castelldefels. Una mica més amunt de la masia trobem una cadena, instal·lada entre dos pilons de ferro, que barra el pas dels vehicles al camí de la Sentiu. Cal travessar-la.	0:03	73
0,300	Seguim pel camí ample i, a l'esquerra, veiem una bassa alimentada per una canonada grossa. Malgrat el rètol col·locat per l'Ajuntament que indica que l'aigua no té garantia sanitària, l'aigua és de mina i es recull uns metres més amunt. La bassa s'usava tant per a regar alguns camps com per abeurar el bestiar.	0:05	75
0,600	Seguim pel camí ample i als pocs metres, enmig d'un revolt, creuem una riera. Tot just passar-la a mà dreta veiem unes alzines molt grans.	0:09	88

- 0,650 Can Dardena. El mas pren el nom de la família Dardena, propietaris del mas a partir del 1668, però anteriorment era conegut com a torre de la Sentiu. La torre és la construcció de planta quadrada i amb un petit finestró que dóna al camí, un xic més alta que les teulades de la masia. Aquesta torre ja està documentada al segle XII, i era la seu d'una jurisdicció medieval semiindependent dins del terme del castell d'Eramprunyà. Foren senyors d'aquesta quadra o jurisdicció els Santa Oliva, els Picalquers i els Cunit. Més endavant, al 1405, fou adquirida pels senyors del castell d'Eramprunyà i lliurada a una família pagesa perquè la menés com una masia més.
- 0,900 Al cap de poca estona deixem el camí i continuem per un altre que surt a la nostra esquerra, fent pujada.
- 1,000 Tornem a trobar un altre camí al cap de pocs metres. Fem un gir a la dreta (hi ha un piló metàl·lic de color verd que amollona el camí). Aquí comença l'anomenada pujada dels Penitents.

Pujada dels Penitents. Al fons, les penyes de l'Àliga. Foto: l'autor

- 1,100 Seguim per una pista ampla amb pujada forta i continuada. A la dreta i a pocs metres del camí tenim can Tardà. Aquest mas, fundat l'any 1588, antigament era denominat mas del coll Roig, perquè el camí, que fins ara ha transcorregut enmig de roques vermelles, passa a solcar roques blanques.
- 2,200 Si deixem per uns moments la pista i ens apropem a la masia tindrem una magnífica visió de la vall de la Sentiu i de les seves masies així com del castell d'Eramprunyà i l'ermita de Sant Miquel. Girant un xic la vista a l'esquerra gaudirem d'un bon perfil de les Agulles.
- Retornem a la pista ampla i vermella i passem pel costat d'una cadena amb un rètol que anuncia el perill d'un camp de tir. Tornarem a trobar un altre pilonet metàl·lic de senyalització de color verd.
- 2,830 La pista es torna asfaltada, però només uns metres. En biaix i a la nostra esquerra comencen dos camins, que no hem de seguir. Continuem recte. Tornem a trobar un altre pilonet verd de senyalització.
- 3,000 A l'esquerra tenim el camp de tir, una instal·lació que sobta trobar dins de l'Espai Natural del Garraf. El camp de tir s'ubica en els antics terrenys de dues masies: can Perers i can Puig de Tibart. Seguim recte, i, al cap de pocs moments, trobem un camí esbiaixat al davant nostre que no agafem. Hem de seguir recte, amb tendència a la dreta.
- 3,300 Baixem i, en enfilat un revolt i passat un gran plàtan, a pocs metres del camí, a mà dreta, veureu una bassa de prevenció d'incendis, que s'alimenta de la font denominada abeurada de Tibart o font del Maset.

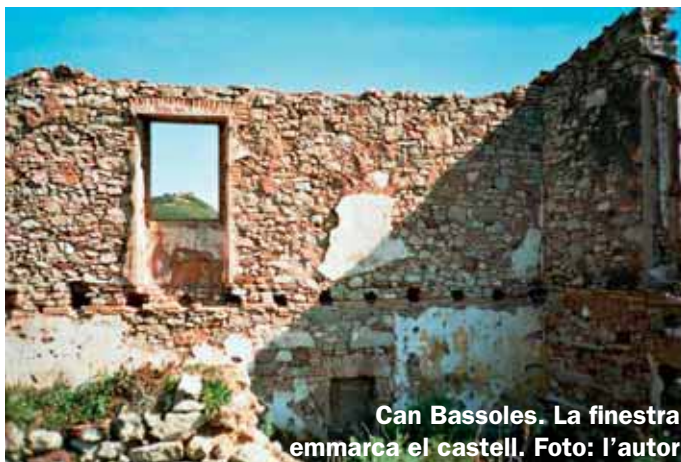
Bassa contra incendis, a la beurada de Tibart. Foto: J. Campmany

Tibart era el nom de la muntanya que acabem d'abandonar (avui serra de can Perers), i l'abeurada satisfieia la set dels ramats que temps enrere transitaven per aquestes muntanyes.

- 3,600 No es pot accedir a l'actual bassa ja que està protegida per un reixat, però a mà esquerra del camí, uns metres més amunt, amb sort, podem trobar la surgència que l'alimenta, tot i que generalment està seca. Seguim fent camí per la pista i amb pujada. Creuem per sota d'una línia d'alta tensió. Hi ha un pilonet verd. 1:17 301
- 3,900 Travessem pel mig de dos pilonets metàl·lics que sostenen una cadena amb un rètol metàl·lic que diu: «perill, campo de tiro». 1:22 316
- 4,050 Seguim per la mateixa pista ampla i empinada, i arribem a la Clota. Aquest coll separa les aigües entre 1:25 325

dos vessants. Les del vessant est van a parar a mar per la riera de la Sentiu i la dels Canyars, a llevant del massís de Garraf. Les del vessant oest aflueixen a la riera de Begues, i d'aquesta a la de Ribes, que desemboca entre Sitges i Vilanova, a ponent del massís de Garraf. El coll de la Clota ha estat la porta d'accés tradicional des del delta de Ponent a la plana de Begues i, més enllà, al Penedès.

- 5,300 Al mateix coll hi ha un piló amb rajoles que sosté una creu de ferro: la creu de la Clota, restaurada fa pocs anys pel Centre d'Estudis Beguetans. Just aquí girem a la dreta i seguim per un caminet. A pocs metres, n'hi desemboca un altre que és el GR-92 (senyals vermell i blanc). El seguim recte (els qui el facin en BTT han d'anar amb compte, ja que pot haver-hi alguna branca que rasqui els colzes, a part d'algun tros molt puntual en què cal baixar de la bicicleta per salvar alguna roca. Això no obstant, el camí és ciclable). Continuem pel GR-92 i ens trobem un avenc al mig del camí, l'avenc de la Desfeta. 1:45 402
- 6,000 No hi ha perill, la boca és petita i està tapada amb dos pedrots per seguretat. Trobem una pista. Deixem el GR-92 i fem un gir a la dreta. 1:57 370
- 6,600 La pista en què ens trobem baixa del castell d'Eramprunyà i l'ermita de Sant Miquel. És un camí obert de bell nou l'any 1902 pel banquer Manel Girona, que cinc anys enrere havia comprat el castell i la baronia. El camí, apte per a carros, s'usava per baixar la verema de les vinyes del castell. Continuem pel camí, identificat amb uns senyals grocs ben marcats. Al cap de poca estona, a mà dreta i tocant al camí, veiem can Bassoles, masia en estat rò- 2:04 333

Can Bassoles. La finestra emmarca el castell. Foto: l'autor

nec. Sobten els seus paraments de pedra nua, en alguns dels quals es veuen les pedres disposades en forma d'espiga (*opus spicatum*), senyal d'una gran antiguitat. El mas pren el nom del la família que el va posseir al llarg del segle XVIII, però a l'edat mitjana era coneguda com a mas de Font Noves. El nom feia referència a una petita dèu d'aigua situada una mica per sota del nivell del mas. Actualment la font no existeix, però la vegetació de l'indret indica un terra humit en profunditat.

- 7,100 Seguim pel camí, on són remarcables les defenses de pedra roja, posades per evitar que carros massa carregats bolquessin rostos avall. Passem per un pontet de mampos-
teria amb barana de pedra, que travessa el torrent de les Canyes Bordes. És el pont de la Petjada. 2:15 298
- 8,500 Si us atreviu a baixar i anar a sota del pont, observareu que a la volta hi ha dues rajoles amb unes petjades marcades per alguna bestiola: d'aquí ve el nom que donem a aquest pont. El baixador es troba en acabar la barana i a la dreta. Aconsellem assegurar la baixada amb una cordeta d'uns 6 metres, ja que el baixador es un xic perillós. 2:42 195

Volta del pont de les Petjades. A l'angle superior dret, ben visible, la petjada que li dóna nom. Foto: l'autor

Després d'observar aquestes curioses petjades i seguint el camí ens trobem a l'esquerra una glorieta de ciment armat, bastant malmesa.

- 8,800 Si seguíssim el camí, arribaríem a un altre pont de mamposteria, molt ben conservat, prop del qual hi ha una rajoleria que es va usar per coure els maons utilitzats per fer els ponts que hem vist. En canvi, en seguir les indicacions grogues, deixem el camí de carro i trenquem, a mà esquerra, per un tram amb fort pendent, que acaba just al costat de les ruïnes de can Flocant. En aquest indret hi havia un antic mas medieval, el mas Librella, rònc per la despoblació i pestes dels segles XIV i XV. Es va reconstruir a finals del XVI, quan era propietat dels amos de la torre de la Sentiu. L'actual nom li prové del sobrenom del propietari de finals del XVIII i principis del XIX, Isidre Forment, de Sant Climent. Aquesta família tenia el sobrenom de Flocant. Una altra denominació que apareix als mapes, l'hostal de l'Ase, li prové d'un masover del XIX. 2:50 188
- 9,080 Fem un gir a la dreta deixant la malmesa masia a l'esquerra, i entrem a 2:53 117

l'inici d'una pista. A mà dreta hi ha un hort que es rega amb l'aigua de l'antiga beurada del Senyor. Al cap de pocs moments creuem la riera de la Sentiu.

- 9,130 Seguim per la pista, i a l'esquerra trobem can Pardal. 2:56
- 9,400 Al cap de pocs metres, trobem can Vinyes, una masia amb una característica façana barroca atribuïda al segle XVII. Al segle X, el mas havia format part de les propietats del monestir de Castelldefels, però al segle XII fou transferit a l'església de Sant Joan de Viladecans. En època medieval el domini útil del mas era en mans dels Parellada, bel·licosos pagesos documentats en les lluites entre clans familiars que assolaren el delta del Llobregat a finals del segle XV. Els seus descendents, els Vinyes, en canvi, esdevingueren pròspers, i al llarg del XVIII ampliaren la propietat fins a configurar la segona heretat en extensió de Gavà. Els seus descendents al segle XIX, els Aguilera, eren veïns del Prat. 3:05 109
- 9,650 Davant nostre surt un camí en biaix. Hem de girar a la dreta i seguir-lo. 3:09 98
- 9,800 Ens tornem a trobar un altre camí amb les mateixes característiques a 3:12 97

la dreta, que no agafem. És el que porta a la pujada dels Penitents, que hem seguit al començament d'aquest itinerari. Continuem recte sense desviar-nos. Passem pel costat de les ruïnes de can Sopes. El mas era conegut a finals de l'època medieval com a mas Gerona, i pertanyia a la família Vinyes. Els Gerona foren importants pagesos medievals, i al segle XIV eren els batlles del senyor de la torre de la Sentiu. La construcció actual és recent, del segle XIX aproximadament.

- 10,200 Creuament de camins. Seguim pel costat de l'esquerra. 3:19 91
- 10,320 En uns moments arribem a can Bruac, en estat rònc. El mas pren el nom dels propietaris al llarg dels segles XVI, XVII i XVIII, que portaven el cognom d'origen occità Bruach. Formaven part de les onades migratòries de súbdits francesos del segle XVI. Abans, en època medieval, el mas havia estat dels Aravitg. 3:23 100
- 10,400 Deixem la masia a l'esquerra i seguim el camí. Al cap de pocs metres fem cap a una pista que seguim sense deixar-la. Passem just pel costat de les parets d'una ferralleria abandonada, que queda a mà dreta. 3:25 90
- 10,600 Tot seguit, creuem la riera Seca, que ve de la vall de Joan, i que en aquest punt s'uneix amb la riera de la Sentiu. Aquí pròpiament comença la riera dels Canyars. Seguim el camí paral·lel a la riera. 3:30 72
- 10,900 Abans que la riera desaparegui per sota d'un pont, el camí gira a l'esquerra i amb curta rampa som ja a la rotonda de l'avinguda de la Sentiu. 3:38 40
- 11,400 Fem un gir a l'esquerra i anem per la vorera, en pujada continuada, fins arribar al punt de la sortida, i 3:48 46
- 11,800 final d'aquest recorregut. 3:55 68

